

El Lluitador

Portantveu de la Federació A. . O. de Banyoles

De tots els articles en son responsables llurs autors

|| Preu: 15 cts.

No es tornen els originals

- Reducció i Administració : Divina Pastora, num. 19 -

El dol de Catalunya

Les campanes han parlat amb la seva tristor de bronze i Catalunya s'ha estremit. L'activitat dinàmica de nostre poble s'ha ralentit per unes hores i en la seva història hi ha quedat marcada una fita. Ha mort MACIÀ!

Nosaltres, servem per l'home, pel ciutadà, que amb el seu patriotisme incorrupte feu el miracle de unir sota una mateixa bandera tots els ciutadans, i trocà el rabiós individualisme polític dels partits en un compacte bloc de catalans, servem tot el nostre respecte. Pel polític, la nostra benevolença i pel simbolisme que encarnava el nostre més viu amor. La seva obra, com la seva actuació política, deixarem que Cronos, amb la seva freda imparcialitat, la jutji. Nosaltres, no volem fer-ho. Els que en vida l'han combatut en els seus tres aspectes, com a home, com a símbol i com a polític, avui es descobreixen davant son recort. Probablement aquests mateixos vençut l'obstacle que representava Macià empraran tots els mitjans al seu abast per esfondrar els bastiments que ell bastí en l'edifici de les nostres lli-

bertats. Però, Macià no ha mort. El seu esperit, vibra i aleua en els plecs ondulants de la bandera catalana que ell empunyà tantes voltes...

Macià no ha mort. Son alè seguirà per sempre més en el cor de tots els catalans, injectant-nos el seu optimisme i la seva inquebrantable fè en l'esdevenidor de Catalunya. Macià i Rafel de Casanoves continuaran mostrant-nos el camí que hem de seguir si volem que Catalunya sigui gran i sigui forta... Reposeu en pau, gran lluitador, i que el vostre exemple quedi imprès en el cor dels que han de continuar la vostra obra.

Catalunya ha designat a Lluís Companys per a ocupar el seient que deixà vacant Macià. Que l'ombra patriarcal de l'Avi l'acompanyi en tots moments.

Tenim el presentiment de que s'acosten dies de prova per Catalunya. A vós, según President de la Generalitat catalana, toca el dirigir al poble català pel camí emprés per vostre antecessor, i fer-vos digne la confiança en vós disposada. Porteu a Catalunya de la mà...-R. E.

El que portaran els Reis...

...A l'advocat que entèn amb autòmni-bus, una vara d'alcalde i la subscripció gratuita del «Matí» «La Veu» i el «DIC» i demés premsa que compta amb la benedicció papal i una màquina d'afeitar Gillete; al carameler el faran proveïdor de bombone i dolços a casa la Ciutat perquè les sessions a l'Ajuntament semblin les que la vetlla nocturna; a aquell que sembla un home, quatre centímetres d'alçada, perquè quan sigui assentat en el silló tapissat de roig, el Secretari no tingui que mirar-lo amb una lupa i a aquell que tracta amb boscos i carbó li portaran una minyona per passar l'estiuet de Sant Martí de la joventut, i al bacallané triput li duran la boïna de D. Jaume Borbó i unes balances afinades de nou a fi de donar el pes als clients; a aquell pellaire d'Olot li portaran uns hàbits de S. Francesc, per a quan es retiri al claustre. A aquell escriptor aficionat a les viudetes de certa edat,

una Lluïseta de 20 abrils amb un bon dot per anar passant la vida; A aquell betes i fils, un Sant Crist ben gros per poder-lo passejar per les processons i a aquell altre que tracta amb fustes i serradures li portaran el títol de tenedor de llibres; a aquell taberner del carrer de la Rambla li portaran un bocoi de ví de l'Empordà per convidar els ciutadans que tinguin la mala pensada de votar les dretes, i al Sastre, el Rei negre li portarà un simi de les selves d'Àfrica que no llori ni mamí, i a aquell casat de nou li portaran un bebé i un yo-yo per no avorri-se en aquella torre elevada i solitària.

Als suplents els portaran una epidèmia que acabi amb els seus companys per poder actuar ells i sobretot poguer lluir a les processons i als redactors de EL LLUITADOR una estilogràfica per no tenir d'anar amb el tinter a la butxaca a fer l'informació
JUST TIC-TIP

L'obra del Segell pro Infància

Es d'esperar que l'organització «Segell Pro Infància», assolirà a casa nostra l'èxit que ha obtingut arreu del món. Els projectes que la comissió organitzadora ha enunciat de fundar guarderies en els barris industrials de la nostra ciutat, ens mou a parlar-ne per donar-ne a conèixer la seva finalitat i la necessitat de que tothom hi contribueixi amb entusiasme, amb el seu ajut econòmic.

Les Guarderies són Institucions filles de la vida moderna, la primera fou fundada per Fermí Morheu a París l'any 1844 mentre la dona vivia la vida de la llar, allunyada del treball, o treballava a casa, aquestes institucions eren sobreres. Ha estat l'assistència de les dones a les fàbriques el que n'ha fet sentir la necessitat i obligar la seva fundació. París compta actualment amb vàries dotzenes de guarderies i a França passen de 500 les que funcionen. El seu alt rendiment està demostrat per les estadístiques de mortalitat, les quals acusen diferències enormes entre els nens que assisteixen a

les guarderies i els del mateix medi que no hi assisteixen.

Les Guarderies, la finalitat de les quals és la de guardar i cuidar els nens mentre la seva mare és al treball, deuen estar enclavades prop dels grans centres industrials.

Per ingressar a la guarderia s'exigeix, la presentació d'un certificat de l'alcalde de barri conforme la mare deu guanyar-se la vida treballant, i té d'abandonar el nen durant les hores que està a la fàbrica, i un certificat mèdic de que no té cap malaltia contagiosa i que està vacunat. Al ingressar ademés, el metge director revisa detingudament el nen i apart d'excloure els possibles infecciosos, fa la selecció dels que poden ingressar a la guarderia i dels que, per efecte d'alguna tara, deuen anar a algun altre centre benèfic. (Preventori per exemple).

Durant les hores que el nen està a la guarderia, és banyat, vestit i alimentat per infermeres especialitzades, dirigides pel metge de l'establiment, el qual, diàriament, revisa els nens i en dicta les

ordres oportunes per la seva perfecta criança.

Naturalment cada nen té la seva fitxa on s'anoten les corves de pes i de talla i les seves particularitats. (Malalties passades, medi familiar, tares constitucionals, etc.)

El nen criat a pit cal que no abandoni l'alletament matern, per la qual cosa la mare va a la guarderia una o dues vegades durant les hores de treball a donar-li el pit.

L'edifici deu constar d'una sala amb bressols i llitets, una sala d'aïllament, per separar el nen que presenti una cosa sospitosa o temporalment infecciosa, una sala de joc per als infants grandets, així com un bon jardí, una sala de lavabos i banys i waters, un departament per la preparació d'esterilització de biberons, un quarto per despullar i vestir els nens a l'entrada i a la sortida de l'establiment, ja que el canvi de roba deu ésser obligatori una cuina i un despatx mèdic. Deu estar proveït d'una bona calefacció graduable.

L'obra de les guarderies no acaba pas ací, ademés tenen una funció educadora de les mares, respecte a les mesures elementals d'higiene i puericultura. Consisteixen a desterrar del poble, la rutina i la ignorància en una qüestió tan delicada i de tanta transcendència com la de la criança dels nens.

En molts països, les guarderies adjunt a l'establiment tenen una cantina on a baix preu, o gratuïtament, prèvia exhibició d'un certificat de probesa de l'alcalde de barri, es proporciona a les mares, dides, una alimentació sana i abundant.

Proveir Catalunya d'unes dotzenes de guarderies vol dir disminuir a la tercera part la mortalitat infantil a casa nostra, vol dir fer més planera a la mare treballadora l'època de la criança del fillet, vol dir enfortir la nostra raça. I això es fàcilment assolible si tots nosaltres contribuïm, amb un petit esforç econòmic, a la gran obra que portarà a cap, si reeix, el Comitè organitzador del «Segell Pro Infància».

Dr. M. CARBONELL I JUANICO

Nosaltres, un perill?

Dies enrera passaven de casa en casa uns senyors a la recerca de vots. Per captar-se les simpaties de la gent de bona fè, els deien que ells, o sigui els que representaven, són uns angelets sense pecat, gent de pau i harmonia, mentre que nosaltres, els nostres representants, som quatre obrerots revolucionaris que voldrien repartir-se el que no es seu. A les cases de comerç els deien que ens proposem anar a Casa la Ciutat amb l'intent de clivellar-los amb impostos.

Més cinisme que el d'aquesta gent no pot existir. Aclarim-ho.

Nosaltres, si creiem convenient intervenir en els afers municipals es per aconseguir unes millores que son de llei i raó dintre la nostra classe, que d'altre manera, si s'arriuen a aconseguir es trobant una sèrie d'obstacles. Nosaltres no som comunistes, com ens ha titllat un redactor indecent d'aquell quinzenal que sempre ha procurat, diuen ells, prescindir dels insults de que diuen ésser víctimes, i callar o contestar amb correcció.

Qui creurà que nosaltres siguem un perill per la classe dita mitja de la nostra ciutat? És evident que una població es floreixent, i hi regna la pau i bona harmonia si les classes treballadores no estan amb atur forçós i el seu treball es remunerat degudament. Nosaltres els de la F. A. S. O. no perseguim altre fi doncs, que a la nostra ciutat no pugui trobar-s'hi una sola llar d'obers que els manqui l'imprescindible pel seu sosteniment.

Esperem que la gent d'opinió senssata sabrà donar-los el calificatiu que es mereixen.

MULEI.

Companys:

La secció de paletes i manobres, trobant-se amb alguns companys parats, prega a tots els afiliats de la Federació, i especialment als agraris que si han de fer algun adob ho facin sapiguer a la Junta d'aquesta secció la qual els orientarà dels companys que es troben mancats de treball.

LA JUNTA

Obrers

Cal que el dia 14 tots els obrers sapiguem complir amb el nostre deure votant i procurant que's voti la candidatura de la que formin part els nostres representants.

Per Catalunya.

Per la República.

Per una major justícia social i per la prosperitat de la nostra ciutat.

Degut a una petita dificultat d'ordre tècnic, aquest número consta de quatre pàgines; esperem que nostres amics se'n faran perfecte càrrec. = La Redacció.

Companys treballadors:

Per encapselar aquest escrit voldria jo tocar tots els cors d'aquells homes, dels homes que amb el suor del seu front i amb l'esforç dels seus braços, donen empenta al món per donar-li vida.

Jo diré: Obrer, que esperes a unirte amb els teus companys? Desperta del teu somni enfosquit, pensa que per el bé de l'humanitat, que per els teus fill existents, i que han de venir, tens l'obligació d'engroïxir les files sindicals, per lluitar per les nostres reivindicacions, en contra d'una burgesia denigrant i miserable, que només veu engrandir les seves rentes, i lluir un formós cotxe per poguer recrear-se quan li dongui la gana.

Pensa que el món capitalista està en coordinació per portarte a una guerra desastrosa i sanguinaria, i semblar d'aquesta manera, la fam, la miseria i la mort, a totes les llars obreres' perquè així d'aquesta forma pugui aixafar-nos uns quants anys mes.

El proletariat del món enter, ens està donant la veu de: Treballadors uniu-vos contra aqueixes turbes burgeses, que volen acabar amb l'alegria de les vostres llars.

Obrer explotat del camp o de la fàbrica no esperis mes.

Afiliat en els teus respectius sindicats, que tots junts formen la Federació, i estàn en contacte amb els demás companys del món civilitzat.

Vina, que trovaràs uns braços oberts que et defensaràn de totes les injustícies que sias objecte per part d'aquesta burgesia corrompuda.

Vina, que en el volt del mantell que a tots ens cobreix, i trovaràs la pau... la tranquil·litat... la justícia.

L. O.

De Porqueres.

Parlant de les eleccions de diumenge vinent, sembla que seran molt animades. A Porqueres diu que hi posen a l'avi que es de molta confiança i que ho té molt al cap dels dits, i fins havia estat agrari, però se'n va deixar perquè no li deixaven tallar el bacallà. A Mata diu que hi posaràn un que sembla una mica caragirat perquè en les votacions a Diputats a la Generalitat diu que va votar a en Miravittles; en les passades, votà les esquerres i ara diu que si surt regidor fins farà batejar els carrers i diu que ja tenen els noms pensats. Serà molt segur que ni haurà un que es dirà de Sant Isidre i que el dia del bateig hi haurà gran festa. Ja us en farem cinc cèntims el dia que això succeeixi.

AGRARI N.º 24.

Hi ha molta gana.

Hi va haver un acostumat a no treballar, com molts n'hi ha a Banyoles, que va presidir la «mesa» del carrer Guimerà que quan feia dues hores que estava allí tancat ja tenia gana i digué a un *subaltern* que anés a l'Hotel Mundial a cercar-li *tiberi*, però al Hotel li respongueren que no tenien ordre de donar res, i que si ho volia, que s'ho pagués.

Quan l'altre estigué de retorn i li portà la negativa, se li acabà la gana instantaniament.

Si aquests homes haguessin de fer com nosaltres, i anessin a treballar, no podrien arribar al vespre, doncs només són bons per consumir pa.

A aquest individu li aconsellem que, en les properes eleccions si ha d'anar altra vegada a la mesa, s'emporti la botella de vi i un pa de barra.

NOTA.— Fem avinent que amb motiu de les eleccions, la setmana vinent sortirà un número extraordinari de quatre pàgines.